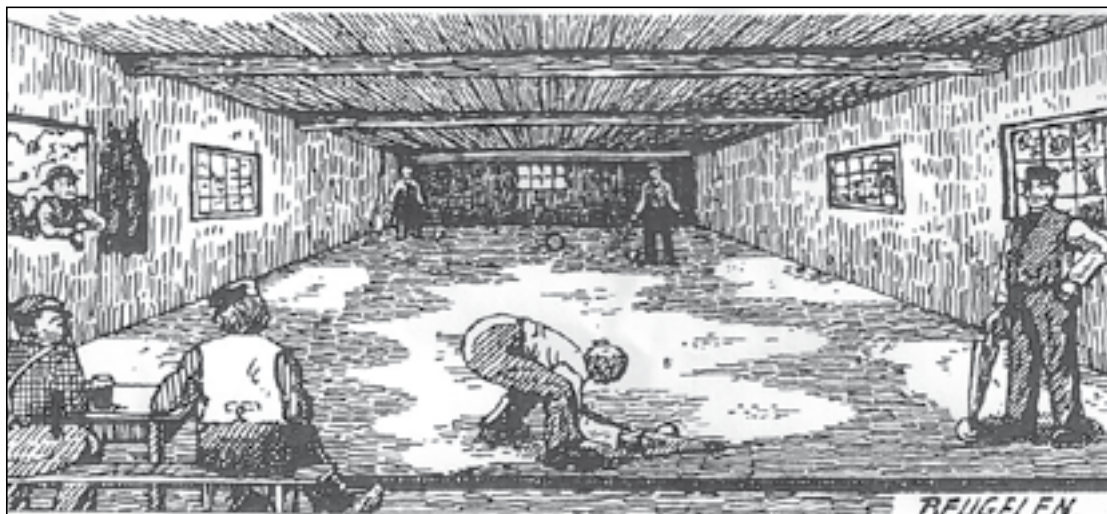

3

Beugelen in Brabant

Beugelbanen in bedrijf. - Tekening van Bernard van Dam in: 'Oud-Brabants Dorpsleven', Oisterwijk 1972, p. 209

Veel volksvermaken zijn nogal dorstmakend. Er wordt niet op een glaasje meer of minder gekeken en dat geldt zeker ook voor het beugelen in het Brabantse. In de streek rondom Tilburg is de inzet voor een beugelwedstrijd vaak de slegger, waarvan de waarde kan oplopen tot een heel vat bier. De winnende partij mag de slegger mee naar huis nemen. De verliezende partij kan hem spelerwijze terugwinnen, maar als dat niet lukt, kost het twee vaten bier om de slegger weer in bezit te krijgen.

Ook vóór 1900 wordt in het Brabantse, zover als na te gaan, overal gebeugeld. Zie het trieste courantenbericht.

— Te Berlicum is de vorige week een jongen overleden, tegevolge van een slag met een beugelbal, welke hem onder 't spel in den hals trof.

Maas en Roerbode van 15 juni 1878 (provinciale berichten)

De afmetingen waren ca. 6 x 10 meter en die oppervlakte moest onder dak zijn, zodat dit op zichzelf reeds een heel bouwwerk vorderde.

Als het goed was waren ook minstens drie zijden ervan dichtgetimmerd, zodat er heel wat planken, eiken stijlen, kaphout en pannen aan te pas kwamen. De vloer bestond uit een ca. 30 cm. dikke laag aangestampt leem. Op drievierde baanlengte vanaf de meet was de op een eiken gateind bevestigde ring ingegraven en als dan een stel goede ballen, dat toen reeds ongeveer f 50,- kostte, en de nodige 'sleggers' (slaghouten, JuO) aanwezig waren, was de baan volledig geoutilleerd om bespeeld te worden.

Het beugelen kon met twee of vier man tegelijk beoefend worden. In het laatste geval stonden twee partners tegenover de andere twee. Elk der spelers

partners 13 punten haalde. Die had dan gewonnen en kon zijn potje bier in ontvangst nemen want bij een kastelein werd in de regel gebeugeld op een rondje.

Zelf heb ik meermalen meegespeeld, maar aanzien ik niet met erg veel spierkracht begiftigd geweest, heb ik het altijd erg vermoeiend gevonden en was mijn animo gauw over. Want beugelen was zware arbeid! Maar daar ziet een liefhebber niet tegenop en zo bleef de beugelbaan in haar glorietijd de hele middag tot donker-avond bezet. Vaak zelf, moesten er een paar lampen aan te pas komen."